

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Abon. de Distanță
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Abon. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscrisurile nu se în-
apoiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Semitismul.

De Ioan Slavici.

II.

În timpul lui Alexandru Machedon Roma era un orașel cu câteva sate împrejurul lui, dar tot destul de puternic pentru ca să-i caute alianța Alexandru din Epir, pe care grecii din Italia îl chemaseră într'ajutor, iar ceea ce făcea puterea Romei era virtutea romanilor.

Plugari lipsiți de cultură intelectuală, romanii erau în timpul acela ajunși la o stare de înaltă cultură morală, stăpâni fiecare pe sine însuși, neșovăitori în împlinirea datoriilor, buni soți, buni părinți; buni tovarăși, deci și buni cetățeni și aspri nu numai față cu alții, ci totodată și fiecare față cu sine însuși. Ceea ce ia făcut stăpâni ai lumii n'a fost mult admirata lor vigoare trupestă, ci această superioritate morală, din care rezultă simțământul lor comun.

Privind lucrurile din punctul de vedere semitic, ne-am deprins a-i socoti pe romani popor de cuceritori. Adevărul e, că ei au fost un fel de poliție a lumii, în care au trăit, și războaiele și le-au purtat numai ca să apere ori să ocrotească pe cei năpăstuiți asigurând pacea și buna rânduială. Idealul romanilor, pe care Virgiliu îl precizează atât de bine în *Eneidă*, e »*pax romana*«, și de aceea singura știință, pe care au cultivat-o cu o stăruință, este jurisprudența, în care au și rămas neîntrecuți.

Ei s'au războit cu samniții pentru că ace-

știa nelinișteau pe vecinii lor și ai Romei și erau de rea credință. Cu tarentinii, cu grecii din Italia, în genere și cu Pirhu, care le venise într'ajutor, s'au războit fiindcă aceștia erau corupți, hrăpitori și insolenți. Cu cartagenii s'au războit fiindcă au fost provocați și în urmă amenințați. Nici odată ei n'au pornit din propriul lor îndemn, nici n'au provocat vre un războiu, și nici odată n'au supus pe cei învinși.

Pe vecinii lor și i-au făcut amici și în urmă soți și incurând după moartea lui Alexandru Machedon atât latinii, sabinii și etruscii, cât și grecii din Italia le erau soți.

Puțin în urmă au prefăcut în provincie Sicilia, asupra căreia se certau grecii și cartagenii, Gallia cisalpină, de unde era amenințată Roma și Spania, pe care au scăpat-o de sub stăpânirea cartagenilor.

Provinciile nici acum, nici mai târziu nu erau țări supuse, ci intrate sub purtarea de grijă a senatului. Roma nici o dată n'a fost exploatoare, și în timpul guvernării unor proconsuli ca Semproniu Grachu ori ginerele său Scipio Africanul (Emilian), cari au fost mulți, provincialii erau fericiți.

Viind însă, ca stăpâni, în atingere cu cartagenii, cu elinii și cu alte popoare semitice, romanii primesc încetul cu încetul cultura semitizată, iau apucături semitice, pornesc spre desfrâu și, având trebuințe nesecate, ajung în cele din urmă să fie exploatare. Ceea ce n'a făcut dar nici o dată Roma, au făcut după nimicirea Cartaginei romani desbrăcați de firea romană.

Aceasta-l făcea pe Marcu Porciu Caton

Censoriul să stăruie cu îndărătnicie pentru dărâmarea Cartaginei, de unde se revărsa spiritul semitic și spre Roma. Gândul lui era, că nu e cu puțină pacinică viețuire împreună câtă vreme există Cartaginea, și tot el a șters din listele senatului pe Scipionii, care primiseră dimpreună cu cultura elină și apucăturile semitice și propagau la Roma pornirea spre lăcomie, spre desfrâu și spre nesațiu.

Prin dărâmarea Cartaginei romanii pun capăt celei din urmă rămășițe de stăpânire semitică, dar nu și covârșirii spiritului semitic, care se întinde în societatea romană și străbate din ce în ce mai adânc în toate straturile ei.

Luptele agrare, războiul cu soții și crâncenile războaie civile, care au sbuciumat lumea romană timp de o sută de ani, nu ar fi fost cu puțină, dacă o însemnată parte din romani n'ar fi fost chinuită de trebuințe mari și împinse spre nesațiu. Catilina, omul fără de rușine și fără de frică, e tipul arianului semitizat, care săvârșește din convingere cele mai mișelești fapte și e mândru de mișelia sa, pe care o ia drept lucru firesc.

Nici odată însă lumea elină-romană nu a fost stăpânită de spiritul semitic, care era combătut de cele mai luminate capete pretutindeni, unde au străbătut elinii ori romanii. Înriurirea lui Socrate, alui Platon și alui Aristotel nu încetează nici în cele mai turburate timpuri, și îndeosebi romanii înclină chiar și în mijlocul decadenței morale spre stoicismul, care e în cel mai propriu

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Cultura și uniunea latină.

— Studiu politic-cultural. —

De Mircea Russu.

(Urmare).

Să presupunem, că, cu toate piedecile pe care le întâmpină republicanii din Iberia, republica iberică e realizabilă. Să punem chiar cazul că înfrățirea ei o va aduce viitorul apropiat. Atunci, neapărat, vom ajunge la una din marile probleme ale viitorului. S'a zis anume că popoarele, pe care le tragă cultura și caracter național comun vor forma, în îndepărtatul viitor, o singură țară, un fel de stat federativ cum e uniunea statelor de Nord ale Americii. Pan-slavismul, pangermanismul vor purta firea lor fantastică, vor lua chip real; chiar dacă o asimilare a neamurilor cari vor forma marile state ale viitorului, nu e posibilă, totuși nimic n'ar putea împiedeca alianța lor în stat federativ.

Pe popoarele gîntel romane le înfruneste, mai mult decât pe orice gîntă, într-o singură mare labirintă nu interesele politice comune, ci cultura, tradiția, frăția, cari la aceste neamuri se razimă pe o origine comună și o mândrie națională înăscută: sunt urmașii romanilor. Știm că slavii sunt mai împărțiți, locuiesc în diferite state, dintre cari și nenaționale, cum e Austria; fiecare neam slav are cultura lui și sunt deosebiri enorme între acestea! Popoarele germane tot așa: cu individualități etnice culturale foarte eterogene. Nu vo-

iesc să spun că gînta latină e mama unor națiuni, cari nu doresc decât — unirea! Nu; însă, dacă-i vorba că odată neamurile intrudite în cultură și limbă, din Europa, se vor uni, această unire se va face, incontestabil mai ușor între popoarele romane.

Francezii și italienii s'au apropiat mult unii de alții în timpul din urmă. Am văzut, în ultimul semisecol, cum Franța varsă sângele fiilor săi pentru uniunea Italiei. Garibaldi e un adorator al Franței libere, naționale, romane; întreaga politică alui Cavour s'a răzimat pe legăturile ideale, frățiești dintre cele două popoare și nu a fost singură ambiția lui Napoleon III, care a făcut ca sângele francezilor să curgă șloroase pe câmpurile Lombardiei: a fost și iubirea, pe care o avea națiunea mai mare franceză pentru frații asupriți italieni. Acolo, pe câmpurile scaldate în sânge dela Magenta și Solferino, s'a sigilat legătura admirabilă între Italia și Franța; italienii nu vor uita în veac că datoresc independența lor, francezilor. Așa ceva nu se uită!

Ce să mai zicem despre noi, românii? Credința în gînta latină o cântă așa frumos Alexandru în »Gînta latină«; și să ne însemnăm bine: poezia aceasta a fost premiată la Paris de toate națiunile romane adunate. Poate nu poezia în sine, ci *ideea*, pe cari o cântă Alexandru, i-a dat lui lauri.

Să ne aducem aminte de amicitia și bunăvoința împăratului Napoleon III pentru noi. Sigur că nu numai considerațiuni politice l-au făcut să proclame unirea principatelor în 1859; și tim cu toții și de ceea am adus, la 1870, în nenorocire, lacrimi de recunoștință și compătimire lui

Napoleon: iubirea de gîntă, faptul că »valahlic« acela sunt descendenții legionarilor dela 101 născuți de Hristos, un idealism evident, frumos, siliința de a întări gînta română a condus pe Napoleon. Congresul dela Paris ne-a adus numai bine; iar binele îl datorim faptului, că *ideea* înfrățirii romanilor a existat și atunci.

A fost apoi timp, când toate statele romane au fost sub o domnie. Nu trebuie să desgrupăm din noianul trecutului figura măreață alui *Charlemagne*, alui Carol cel Mare, acest domnitor roman din tâlpi până în picioare, pe care germanii ar dori să l facă — neamul. Avem și în timpul mai nou o figură și mai măreață, cea mai măreață figură din istorie, cel mai glorios domnitor. El a domnit peste Europa, dar a domnit întâiu de toate peste statele romane: Franța, Italia, Spania și Portugalia. E marele Napoleon.

Dacă unirea sub monarhie, a fost posibilă de ce să nu fie tot așa de posibilă sub egida mai insufleteitoare a unui stat, a unei republice federative. Mi se va răspunde: a fost numai personalitatea uriașă, geniul legendar a lui Napoleon, ce a fost în stare să unească sub un sceptru pe italieni, francezi, spanioli și portugali. Am însă pentru răspunsul acesta o ripostă: *ideea* neapărat e tot atât de tare, ca geniul. Când *ideea* unirei va pătrunde în adâncul inimii fiecărui roman, nu mai e nevoie de un geniu ca a lui Napoleon. Forța irestibilă a maselor va înlocui pe cea a geniului.

Fiindcă m'am pierdut însă iarăși în labirintul ipotezelor, voiesc să întreb: există sau nu bătălii politice, cari să cugete la o »republică romană«?

înțeles o pregătire pentru viețuirea creștinească.

Cea mai strălucită ivire în viața poporului roman, Iuliu Caesar, nu e ascet, dar combate prin legile croite de dânsul atât luxul, cât și desfrâul, încurajază întemeierea bunei stări familiare și asigurază pe timp de peste două sute de ani pacea în țările ajunse sub stăpânirea romană.

Suntem azi deprinși a ne gândi, când e vorba de semitism, la evrei și numai la dânsii, deși știm prea bine, că evreii sunt numai o mică și neînsemnată parte din lumea semitică, pe care în timp de cinci sute de ani, de la Cir până la Iuliu Caesar, popoarele de viață ariană au frânt-o și au sfărâmat-o. Nici nu e apoi vorba de semiți, ci de spiritul propagat de dânsii.

Oamenii toți sunt porniți spre desfrâu fiindcă trebuințele trupesti ale omului sunt nesăcate. De aceea popoarele barbare, lipsite fiind de cultură morală, foarte ușor cad în desfrâu fiindcă nu-și dau seamă, că trebuie să se stăpânească, ori n'au cuvenita tărie sufletească spre a se stăpâni.

Ajuns însă la un stadiu de dezvoltare mai înaintată, omul trăiește mai mult cu sufletul decât cu trupul, își dă silința să și stăpânească pornirile trupesti, se simte umilit când nu se poate stăpâni și se rușinează săvârșind fapta socotită rea, prin ascuns.

Semiții resping acest fel de a vedea. În gândul lor omul trăiește ca să și satisfacă trebuințele trupesti și are nu numai dreptul, ci chiar și datoria de a le satisface. Are dar și datoria de a agonisi cu orice preț mijloacele pentru satisfacerea lor, și vrednic e pentru dânsii — nu cel ce știe să se stăpânească și să se mulțumească cu puțin, ci cel ce știe să adune bogății spre a și putea petrece viața în belșug.

Acest spirit semitic se menține și în împărăția romană și el e ceea ce a sleit puterile romanilor. El era însă combătut, și e destul să ținem seamă, Vespasian și Titu, Traian și Hadrian, Antoniu Piu și Marcu

Aureliu Filosoful erau stoici, pentru că să știm, că la romani desfrâul era rușinos, iar nu obraznic ca la Cartaginea, la Sibaris, la Tir ori la Niniva. Oamenii ca Comod ori ca Heliogabal, noul Sardanapal, vor fi fost ei număroși, dar erau disprețuiți și nu puteau să aibă înrâurire asupra societății.

Numai așa a și fost cu puțință străbateră creștinismului pornit din Nazaretul »popoarelor«. Nici evreii, nici alți semiți adevărați nu puteau să înțeleagă și să primească învățăturile Mântuitorului nostru, cari erau contra firii și contra tradițiilor lor. Dacă e însă adevărat, că Hristos nu din ură ci din iubire a lucrat, nu e mai puțin adevărat, că ori și ce propagandă antisemită din adevărată iubire de oameni pornește. Iubindu-i cu adevărat pe oameni, trebuie neapărat să stăruim, ca ei să se lapede de apucăturile semitice, prin care atâtea oameni s'au nenorocit și atâtea societăți s'au destrămat.

Chestia organizării și deputații noștri. Azi, Sâmbătă, clubul deputaților naționaliști va ține în localul său o conferință. Afară de discuția asupra proiectelor de lege dela ordinea zilei se va discuta temeinic și chestia organizării partidului.

Vijelle în Reichsrath. Camera austriacă a fost iarăși teatrul unor scene vijelloase. Guvernul face tot posibilul ca discuția bugetară să se fienească odată, căci bugetul provizoriu expiră la final iulie și dacă discuția ar trece peste acest termen, Austria intră în stare de ex-lex. În scopul sfertării discuției s'au introdus ședințele de noapte și astfel se speră, ca proiectul bugetar să fie votat deja azi.

Discuțiile aprinse au calminat în ședința de ieri noapte în furtivoase scene de încăierare, stărnite de o interlocație nespus de frivolă a deputatului social-democrat *Dasinsky*. În decursul vorbirii contelui *Sternberg*, care atacase violent pe social-democrați, *Dasinsky* întrerupând a afirmat că un preot catolic împărtășind unei femei taina sfântului maslu, a necinstit-o. La aceste vorbe de-

putații creștinii au sărit de toate părțile amenințându-l pe temerarul socialist. Contele *Sternberg* l-a strigat: »Ești un murdar și om de nimic! *Dasinsky* prinzând un pahar ce-i era la îndemână, l-a svârșit furios înspre *Sternberg*. Paharul greșind direcția era cât p'aci să spargă capul deputatului *Jellger*. Mai mulți deputați socialiști se năpustiră atunci asupra lui *Sternberg*. *Schuhmayer* înfășoară un vraf de acte de pe biroul prezidențial l-a isbit de *Sternberg*.

Cu mare greu li-a succes socialiștilor creștinii să pareze atacul social democraților și să-l ferască pe *Sternberg* de furia lor. După o jumătate de oră, restabilindu-se liniștea, președintele a rugat pe deputați ca în viitor să se abțină dela asfel de vitejii, cari pătează parlamentarismul austriac.

Croații obstruând proiectul dărei de alcool. Fără îndoială cei mai aprigi campioni împotriva proiectului dărei de alcool sunt azi croații, cari în vârtutea numărului lor, trag o strașnică dungă peste planurile guvernului; zădărniciindu-i silințele de urgentare. Astfel țin croații să răspundă politice de ne luare în seamă a pretențiilor lor. *Wekerle* încearcă toate modalitățile de a-i desarma, intrând cu ei în negocieri, căci dacă discuția ar urma înainte cu energia pornită, dacă vor lua parte cu toții la discuția fiecărui paragraf, vacanțele camerei vor mai întârzia mult. Președintele *Justh* enervat de multele petiții de concediu ale deputaților, a zis ieri, c'ar fi mai consult să se întrerupă discuția, rămânând a se continua la toamnă. Guvernul însă voiește cu tot prețul să-și vadă treierate proiectele prezintate deja și astfel va face în caz de nevoie concesii deputaților croați. Corespondentul nostru din capitală ne telefonează, că după svonurile de pe culoare, *Wekerle* ar fi reușit deja să împace pe croați. Astfel e teamă că din proiectul, ce pune pe umerii poporului noi sarcini, se face trup — în curând.

Chestia mănăstirii Hodoș-Bodrog. Comitetul congresual sârbesc din Carlovci a însărcinat pe avocatul dr. *Musiczky*, deputat dietal, să pornească procesul pentru

Un politician eminent, cum a fost *Francesco Crispi*, despre care nimeni nu poate afirma că piânula cetăți aeriene sau visa castele fermeceate, a crezut ferm în uniune. Nu odată a vorbit în public chiar, că nu-i nimic mai ușor decât unirea gintei latine, pe a cărei filii el îi clasa de frați. Era pătruns de iubirea gintei; dacă ar trăi acum — e mort numai de vre-o zece ani — poate ar afla aderenți mai mulți; și nu numai fanțai, ci și oameni ai faptului real, atât de real! — cum sunt republicanii. Dar chiar și mai mult: el credea chiar că s'ar putea întemeia un stat federal, care să fie »Statele Unite ale Europei«; aceasta, natural, ar fi prea de tot asemănător cu un stat al comuniștilor și ar purta stema aceleiași verosimilități, ca planurile de viitor și ipotezele lui — *Flammarion*.

Victor Hugo, poetul cel mai mare al epocii Imperiului al doilea, era un infocat aderent al ideii romane; poeziile lui sunt pătrunse până'n adânc de un spirit minunat roman. *Giuseppe Garibaldi*, generalul legendar al »celor o mii«, luptătorul uniunii italiene și singurul victorios dela 1870, roman încarnat, care ura pe germanii din suflet, a lucrat așa zicând toată viața — poate chiar înconștient — pentru înfrățirea italienilor cu francezii. Și ne aducem aminte cu ce entuziasm plin de bucuria și tragicul, care ne ca-

raeterizează pe noi neamurile gintei romane, s'a celebrat memoria sfântă a moșneagului dela Capri. El e un sfânt al gintei latine!

Ideea gintei latine a adus unirea Italiei și a României. *Cavour* n'a putut să facă, înainte de *Solférino*, o politică mai bună, externă decât cea a alipirii către sora mai mare a Italiei, Franța. Cuza, pe care ar trebui să l valorăm mai mult, decât o facem, de care trebuie să ne aducem mai mult aminte căci suverena lui păstrează pentru sufletele românești epoca cea mai glorioasă în iubire de patrie și abnegație, — Cuza a fost cu trup și suflet aderent al Franței napoleoniste. Și a avut atât de mult drept a se încrede în Napoleon și în iubirea lui pentru rasa latină! Ce ne-am fi făcut, români, dacă în epoca de atunci, când armata austriacă era la București sau când țara era strămtorată acuși de rus, acuși de austriac, ce ne-am fi făcut dacă nu ne-ar fi luat sora mai mare, Franța, în apărare?!

Franța a fost hărlitoarea uniunii italiene și a întemeietorii României noastre! Generațiile de atunci priveau cu sfîșenie spre Paris, recunoștința și a săpat adânc în viața atunci în inima poporului italian și a celui român. Numai timpul, timpul care șterge nemilos chiar și amintirea celor mai sfinte afecțiuni de-odinioară, — a fost în stare să slă-

bească sentimentele de demult, a făcut ca mulți să fie ingrași Franței, acum când ea numai e ceea ce a fost...

Recunoaștem cu toții că există un panslavism, un pangermanism. De ce să nu existe un panlatinism? Dacă slavii cari diferă atât de mult la ce privește cultura — și singură cultura ar putea fi luată acum ca normă la unirea mai multor neamuri — s'ar putea uni, de ce să rămăneam înstrăinați noi unii de alții, latinii, noi cari ne asemănăm în ființă, în gând și temperament, în caracter și cultură mai mult decât am crede?!

Bavarezii cari urau de moarte pe prusienii posaci, cari au trăit secole întregi în dujmanie cu aceștia, au intrat în uniunea statelor germane, iar acum în țara unitară e pe cale să se developeze o cultură unitară, cu toate pledicile enorme ce le cauzează dialectismul atât de puternic la germani. Și ce diferență între caracterul și cultura rusului din Ucraina și a celui din guvernamentul Tuia sau Kazan! Și totuși aceste două elemente trăiesc o viață națională într'un stat național. Rutenii din *Kijev* cumpănesc toate lucrurile rusești din alt punct de vedere, ca rusul din Moscva; și totuși când rusul mic vine la Moscva își scoate cușma de departe și capul și-l pleacă înaintea măreției *Cremlinului*.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás maeștru de monumente și pietre de sculptură.

Fabricație proprie din marmură, granit, soynit, labrador etc., din pietre de marmură. Magazinul se află în **Kolozsvár, Ferencz József-ut 23.** Cenzuraria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-ut. nr. 21. Telefon 662.** Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

posesoratul mănăstirei Hodoș-Bodrog. Procesul îndreptat împotriva mitropoliei române va fi judecat de tribunalul reg. din Budapesta. Sârbii susțin că mănăstirea e a lor și pentru intervalul de 40 ani, cât a fost în folosința bisericii noastre, cer 400 mii coroane despăgubire. Ei deja de ani de zile se pregătesc pentru acest proces, adunând mereu actele necesare în arhivele de stat din Viena și Budapesta. Administratorul patriarhatului, Lucian Bogdanovici, găsind acum actele de suficente, a ordonat să se pornească fără întârziere procesul decisiv temându-se de prescripție.

Se vede că Bogdanovici, care are deplina grație a guvernului, voind a-și satisface nesațul fără margini, și-a pus de gând să răplască și aceasta singură mănăstire ce ni-a mai rămas.

Remarcăm un lucru: avocat al procesului a fost numit avocatul și deputatul Musiczky Döme, radical dintre cel mai intransigent, care, dacă ne aducem aminte, a făcut în congresul bisericesc propunerea dării în judecată a patriarhului Brancovici, susținând că e excruciant delapidator și falsificator. Tot așa, Musiczky era aderent al episcopului Zmejanovits dela Vârșeș și dușman înversunat al episcopului de Buda, Lucian Bogdanovici, nepotul lui Brancovici.

Pe cum se vede, nepotul e mai dibaci de cât unchiul: le-a găsit radicalilor călcâiul achileic!

Ziarele de azi ne aduc de altfel o știre senzațională: alegerea de patriarh nu se va face de actualul congres, al cărui mandat expiră, ci așa se vede: Bogdanovici ține să facă el alegerile, să-și scoată o majoritate docilă și să nu fie la discreția radicalilor, dintre cari pe cel mai colțos îl îmbălânzește cu slujbe și procese grase ori îi compromite în alt chip!

Sindicatul Carității.

Zilele acestea a apărut primul număr al unei reviste de binefacere, intitulată »Vatra Luminoasă«. Această publicație pusă sub înaltele auspicii ale M. S. Reginei României nu se va ocupa

numai de interesanta operă pentru orbi, a cărei tume o poartă, dar va conține comunicații relative la societățile cari au de obiect micșorarea miseriilor.

Societățile acestea de sfel sunt neenumărate și ne-ar fi greu a le enumăra din memorie, cu toate că de existența urui mare număr din ele, nici nu avem cunoștință. Se relevază numai așa în treacăt privitor la noastre distrase prin menținerea vre-unel serbări, vânzare de caritate, reprezentaje etc.

Sunt societăți de ajutor pentru copii, pentru bătrân, pentru bolnavi, pentru răciți, pentru inmorțămări, la solemnitatea căror se ține mult; sunt asistențe pentru lucru, poate cele mai interesante dintr'ele toate căci înobilează pe cei cari profită. După societățile românești sunt acele de binefacere străine, ușurând opera așa grea a inițiativelor generale, atunci când ele nu se interesează decât de oicari grupări naționale.

Confuzia e mare. Sunt prea multe, nu din punctul de vedere al binelui pe care îl fac, căci rămân totdeauna mai multe miserii de ajutat, de cât cel ajutor, dar sunt prea multe pentru că cei sărmani nu știu totdeauna la care să se adreseze și pentru că donatorul în cele mai dese cazuri, ignorează urde va fi obolul său mai jădicos întrebuințat, după intențiile sale.

Opera de binefacere e cu adevărat considerabilă în București; toată lumea e socialistă în sensul larg al cuvântului, pătrunzând de sentimente altruiste.

Cu toate acestea se impune ordine în toate, chiar și în împărșirea pomenei. Publicația începută a înțelege din ce în ce mai mult că generozitatea care consistă în a da, câțiva bani cerșetorului din colțul străzii, e greșită. Sunt și excepții neapărat dar în cazurile acestora, de obicei sunt numai țiganii cari profită.

Nu trebuie ca bunătatea să fie așa ori cum și gesturile ei trebuie coordonate. Fiecare la locul ei, Obolul, Societatea Elisabeta, Munca, Tâbișorul și alătea altele, grupează o serie de bunăvoințe pentru un obiect dat. Aceasta e o unire de primul rang, — principalul ar fi, acum, ca toate aceste întreprinderi de inimă să se așeze ceace de altfel e foarte la modă.

În afară de o mai largă publicitate mutuală, chemată a atrage ofrandele, de abia dacă mai e nevoie a insistă asupra interesului de a poseda un fel de Clearing House, pentru a împedea pe clienții de a profita de prea multe mile, odată. Neapărat trebuie să se închiză ochii asupra cererilor multiple a marii miserii, pe cari o singură operă n'ar fi totuși în stare a le atenua, dar să se pue la adăpost de marile exploatare ale celor îndrăzneți, căci vor fi totdeauna cei mai puțini săraci dar cei mai îndrăzneți, cari se pricep a face ocolul diferitelor opere.

Adevărații și profund nenorociți, cel mai în-cercați de soartă sunt și cel mai ilmiți.

Majestatea Sa Regina, inițiatorea tuturor progreselor în bine, ne aduce cel dintâiu element în vederea cohesiunii acesteia cu o revistă generală de caritate. Ne-am gândit la rândul-ne, — la un anuar în care să se înregistreze împreună cu comitetele lor și numele tuturor doamnelor patrionese, — toate societățile demne de a figura. Acesta ar fi mijlocul de a se elimina toate operele nesincere, mulțumindu-se de a invoca scopul de binefacere și fondate pe principiul unei carități echivoce. Câte reprezentații și concerte au fost date sub formule vagi — când ele nici nu erau anunțate, — totdeauna în profitul unuia, de sigur.

Fondarea unei camere sindicale de caritate ar aduce mari servicii. Astfel această caritate de un elan cu adevărat superb, ar apărea în toată lumina sa, și românii ar putea avea oarecare orgoliu de a întreține un asemenea monument frumos, care le-ar face onoare.

Poate s'ar zice că ar fi reclamă. Da, dar e greu să se încerce a se aduce asemenea lucruri la îndeplinire, fără reclamă și cu forțe răspândite!

Fiecare grup de bunătate a lucrat și s'a organizat fructuos, în secțiunea sa.

Totul e bine înjghebat, gata, solid, dar credem că a venit ceasul să se întărească încă, întrunindu-se totul. (L'Indépendance Roumaine).

Din România.

Ofițerii austriaci la Sinala. Luni, 9 Iunie, la orele 11 dimineată, a sosit în Sinala cu un tren special excelența Sa Feldmarsalleutenant Franz Conrad von Hötzendorf, șeful statului major al armatei austro-ungare, care, aflându-se în călătorie de stat major în Transilvania, a cerut voința sa, dimpreună cu mai mulți ofițeri, să vie să salute pe Majestățile Lor la Castelul Peleş.

Dea e-a însoțit de doi generali: Johan Fraber, Conte Marenzi, Ludvig Arendt, Maximilian von Baturka, colonelul Ritter von Kraus-Ellalago, major Theodor von Lerch, căpitanii: von Hummel, Franz Putcz, O. Slameczka, Purchar, Paul Holger, și locotenentul conte Boos-Waldck.

La gară excelența Sa a fost primit de locot. colonel Magheru, aghiotant regal.

De aci d-ior au fost conduși la Casa Cavalieri în trăsurie curții.

La orele 11^{3/4} M. S. Regele a primit pe Excelența Sa, iar la 12 și jum. pe ceilalți ofițeri. Excelența și doi ofițeri au fost prezentați în urmă M. S. Reginei și A. S. R. Prințesei Maria. După prezentări s'a servit dejunul, la care au avut onoare a lua parte pe lângă domniile lor. A. S. R. Principele de S. boenburg Hartenstein, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al M. S. Impăratului și Regele Apostolic, cu soția sa; căpitanul de stat major Fischer v. Ledenice, atașat militar al Austro-Ungariei; locotenent-colonel Petrescu, comandantul batalionului 9 vânători, cu ajutorul său majorul Boboc, precum și Curțile Regale și Prințare; în total 32 persoane.

În timpul mesei, Regele a rostit următoarea urare pentru M. S. Impăratul și Regele Apostolic:

»Sunt foarte bucuros de a putea saluta, în mijlocul nostru, chiar în anul jubilar al Majestății Sale Impăratului și Rege, suprema voastră căpitanie, pe șeful de stat-major și pe reprezentanții armatei imperiale și regale, și profit de acest plăcut prilej spre a închină în sănătatea Majestății Sale.

»Privim cu sinceră admirație asupra atât de binecuvântatei Sale domni de 60 de ani, și rugăm Pronia cerească să dăruiască Majestății Sale încă un lung și de ani, în plină putere și sănătate, pentru fericirea credincioșilor Sale popoare și pentru bucuria noastră a tuturor care-i înconjurăm cu deosebită iubire și caldă afecție.

»Insuficiența de aceste sentimente să unim glăsurile noastre în strigătul de: »Trăiască Majestățile Sa Impăratul și Reg le Francis Iosif I-uc.

Ultimele cuvinte ale Majestății Sale au fost acoperite cu repetate urale, după care muzica a cântat imnul Imperial.

După dejun Majestățile Lor au făcut cerc în marea sală de muzică, până la orele 3 p. m., când exprimând excelenței sale feldmareașului și ofițerilor deosebita plăcere ce a simțit-o de a-i vedea la castel, s'au retras în apartamentele lor.

La orele 6 p. m., dl feldmareaș dimpreună cu domniile generali și ceilalți ofițeri, însoțit de dl general adjutant Mavrocordat și Lt.-colonel adjutant Magheru, au mers la palatul de exerciții, unde batalionul al 9-lea de vânători se afla desfășurat pentru revistă.

Trupa a executat, în prezența A. S. Regale Prințelui Carol și a domniilor lor, diferite exerciții.

La orele 9 și jum. dnul feldmareaș și domniile ofițerilor din armata imperială și regală au părăsit Sinala cu un tren special, care i-a condus la Predeal, unde cu cel de Arad au plecat la Viena.

Comisiunea monumentelor istorice, în frunte cu dnii Ion Kalenderu și P. Oârbovican, administratorul Casei bisericești, au vizitat vechea mănăstire Govora, unde au observat și controlat pictura ce se face, monumentul fiind în restaurațiune.

La orele 11 a. m. s'au oprit la școala primară a comunei Govora, unde au fost întâmpinați de harnicul și înimosul dirigente dl Mateescu.

S'au admirat ținuta demnă a elevilor și cântecele executate foarte frumos pe trei voci.

La plecare, dl Kalenderu a promis că va trimite o colecție de cărți pentru biblioteca școlii.

(Va urma.)

Nouile descoperiri dela Adam Klissel. Ministerul Instrucțiunii a primit o telegramă dela Adam Klissel prin care face cunoscut că soldații lucrători, făcând săpătură, au descoperit un borcan de pământ plin cu monede romane, de aramă și una de aur.

Monedele în total au o greutate de două kilograme.

Borcanul a fost sigilat și dat în primirea autorităților.

Dr. Gr. Tocilescu, profesor universitar, care se ocupă cu descoperirile dela Adam Klissel, fiind avizat, a plecat la localitate.

Din Cameră.

— Ședința dela 26 Iunie. —

La ordinea zilei discuția pe paragrafi a proiectului despre darea de alcool. Sala e a croaților. La fiecare paragraf vorbesc mai mulți înși. E mare supărarea printre patrioți. Președintele Justh trece nervos pe culoare. Adresându-se unui grup de independenți, spune că ar fi potrivit să se întreprindă discuția, amânându-se pe toamnă, căci azi mâine n-o să mai fie de față la ședințe nici sămânța de mameluc. Toți își cer concediu. Alerg pe-acasă să mai șadă puțin, că de odihnit au odihnit destul.

În sală croații poartă lupta cu perseverență. Dintre naționaliști sunt de față dr. Teodor Mihali, dr. Iuliu Maniu, dr. Vasile Lucaciu, dr. Aurel Vlad, Coriolan Brediceanu, Vasile Damian, dr. Milan Hodja și dr. Musitzky.

Prezidiază Justh.

Discuția paragrafului al patrulea.

Vorbesc croații Budislavlevici, Magdici și Pribicevici, în limba croată.

Nagy György spune că paragraful din chestiune nu oferă favoruri comercianților de vinuri.

Urmează Babici și Novoselo.

Farkasházy cere închiderea cârciumelor în Dumineci.

Vincovici, Banianin, Modrusan și Popovici Dușan vorbesc croățește.

Dr. Maniu. Cere ca spiritul necesar în economia de casă să fie scutit de dare.

După vorbirile croaților Grahovac, și Lorkovici, referentul Hoitsy spune că nu acceptază nici una din modificările cerute.

Urmează paragraful 5.

Mérey. În ținuturile locuite de slovaci poporul fierbe rachiul de cartofi. Dacă fierberea rachiului se începe numai toamna târziu, cartofii se strică și astfel populația are o pierdere de 20—30 la sută, iar statul tot atâta în dare.

Prezintă o modificare.

Wekerle pledează pentru textul original.

Mai vorbesc Máriássy și Farkaházy.

Paragraful se primește și se primesc de-așemenea cei patru paragrafi următori.

La § 10 vorbesc deputații C. Brediceanu, Surmin și Magdici.

Se primește textul original cu o mică modificare a lui Csányi.

Se primesc apoi neschimbați toți paragrafi până la al 31-lea.

La acest paragraf vorbesc Farkasházy și Tutsek.

Farkasházy spune că paragraful taie adânc în interesele proprietarilor mici, fă-

cându-le multe pagube. Dovedește cu date numerice.

Tutsek: Ai greșit cu un zero!

Farkasházy: D-nul deputat la asta nu se pricepe. Să vorbească mai târziu, când se va discuta novela legii de execuție.

Tutsek: Asta-i obraznicie!

Farkasházy: Cine face astfel de observații acela e obraznicul!

Preș. îi ia cuvântul lui Farkasházy pentru expresia inparlamentară.

Se primesc paragrafi 31 și 32. La § 33 vorbește dr. I. Maniu și croatul Magdici. Apoi Farkasházy și Popovici Dușan.

La paragrafi următori mai vorbesc Halász, Lorkovici și iarăși Farkasházy.

Wekerle sprijinește textele originale.

Se primesc toți paragrafi până la al 36-lea. Celelalte se discută azi.

Ședința se încheie la orele 3 p. m.

Din Bucovina.

Moartea lui Flondor. Din Berlin ne vine știrea despre încetarea din viață a fruntașului român din Bucovina, Cavalerul de Flondor, membru al Dietei Bucovinei.

Tudor cavaler de Flondor s'a născut la 1 Iulie 1862 în Sorojești în Bucovina. Școlile primare le a făcut în comuna sa natală. La Cernăuți a urmat liceul și facultatea de drept. Mai târziu urmă la Viena agronomia și se ocupă cu multă stăruință de muzică. Dela 1888, când întorcându-se în patrie, s'a căsătorit, cavalerul Tudor de Flondor a petrecut la moșia sa Rogojești și Ora Molniței. Încă de pe când era elev la liceu a dovedit frumoase aptitudini muzicale. El conducea corul elevilor din clasa sa. Tot în acel timp a publicat corurile: »Cântul marinarului«, »Lăcrămișoarele«, »Cântec de vânătoare«, »Viorelele« etc.

Ca student universitar la Cernăuți, a fost fața societății corale »Armonia« și a contribuit mult pentru dezvoltarea și prosperarea acestei societăți. În acest timp a compus muzica pentru vedeiturile »Drumul de fier«, »Millo director«, »Cinel-cinel«, »Florin și Fiorica«, »Arvinte și Peleca«, etc.

Apoi: »Nunta țărănească«, »Rusalilie«, »Lița Pescărița« și altele multe.

Ca student la Viena, a compus valsul »Visurile«, »Saluts de montagues«, »Din depărtare«. Tot atunci scrise și »Noaptea sf. Gheorghe« și corurile: »Serenadă«, »Luna doarme amoroasă«, »Tralu vânătoresc«, Marșul din »Rusalilie«, Cadrul din »Nunta țărănească«. A aranjat pe muzică bucată lui Robeanu: »Aș vrea să fiu regele Maiu«, »Vin la mine copilă«, etc. Ultima lui operă este »Moș Ciocărlan« pe care publicul român din toate părțile a putut-o auzi cu ocazia expoziției. Un frate al defunctului dl Ioan Cavaler de Flondor este un distins reprezentant al românilor în dieta Bucovinei.

Din străinătate.

Călătoria președintelui Fallières în țările de nord. În sfârșit s'a hotărât ziua cea mare în care se vor întâlni domnișorii celor două țări mari și puternice, Fallières președintele republicii franceze și țarul tuturor rușilor Nicolae al II. Această întâlnire va avea loc în 27 Iulie la Reval. La acest »entrevedere« vor fi prezenți și miniștrii Rusiei Isvolsky, Dickov, Nelidow precum și atașajii militari din Franța.

Ziarul »Le Temps« este informat, că cu ocazia aceasta se vor discuta chestii militare. Ministru de externe francez Pichon a cerut dela cameră 400,000 franci pentru călătoria președintelui Fallières la Copenhaga, Cristiania, Reval și Stockholm.

Textul motivării acestui proiect este următorul:

»Urmând exemplul antecesorilor noștri, președintele republicii Fallières întreprinde o călătorie

la curțile domnești din nordul Europei. Călătoria aceasta la țara Rusiei, la suveranul și amicul nostru, întărește alianța care are de scop promovarea civilizațiunii și susținerea păcii universale. Să ne aducem însă aminte și de vizitele regilor Svediei Oscar al II și Friederich al VIII precum și de cea al lui Haakon al VII făcute nouă și de aceea va fi foarte natural dacă președintele Fallières va cerceta și capitalele acestor țări importante: Stockholm Copenhaga și Cristiania. Călătoria, care durează 20 de zile și se va face pe mare, — pentru care scop guvernul la dorința președintelui îi va pune la dispoziție o escadră. Guvernul cere dela Cameră 400,000 franci pentru acoperirea speșelor împreunate cu călătoria aceasta...«

O telegramă nouă, spune, că întrevederea dela Reval va avea loc în 28 Iulie și că Fallières nu mai două zile va sta acolo. În 28 Iulie va fi prânz de gală pe yachtul președintelui, cu care ocaziune se vor ține mai multe toast. Țarul va vizita escadra franceză, arătându-i două torpiloare sistem nou. Fallières nu va părăsi yachtul ci acolo va primi deputați. După întrevederea dela Reval va merge la curțile din Stockholm, Cristiania și Copenhaga de unde în 9 August se va întoarce în Franța.

Vizita aceasta va întări indeosebi legăturile de amiciție dintre Franța și Rusia.

Măsuri contra despopulării Franței. Zilele trecute s'a început la Paris sub prezidenția senatorului Piot ședințele comisiei compuse din deputați și senatori, în chestia despopulării Franței. Comisia a adus următoarea hotărâre: Deoarece prin politica dărei de arunc, care nu are considerare față de membrii familiei, familiile mai numeroase sunt în pierdere față de cele mai puțin numeroase, prin urmare în straturile mai largi ale poporului mai cu seamă la clasa de mijloc din cauze sociale s'au simțit îndemnați a împedea artificial înmulțirea membrilor familiei. Ca să punem capăt acestui pericol comisia propune: 1. Dările să se scadă la familiile numeroase. 2. Pe familiile fără copii să se pună dări mari, din cari apoi să se ajutore familiile cele numeroase. Propunerea s'a primit cu mare însuflețire.

Doar va ajuta și aceasta în câțva săptămâni noastre surori mai mari, Franța, care suferă, acum de atâția ani deja, de aceasta nefericire! Doar va ajuta nobilului popor francez și-l va opri înaintea gurei prăpastiei!..

O trupă franceză distrusă. În 14. I. c. s'a dat la 80 kil. depărtare de Tighicia o luptă între o trupă de chasseur à cheval francezi, conduși de un suboficer și între o bandă de tauragi. Într-o zi trupa a fost distrusă, după ce le-au fost luat și tunurile. Singur suboficerul și un soldat au scăpat, care a descris aceasta luptă în chipul următor:

Eu mergeam cu trupa după cele trebuitoare trupel din Dakar. Înaintea trupel mergea un alt suboficer cu șase soldați. De odată auzim cum cel șase dela avant-gardă au început să puște. Eu la aceasta văzând că e pericol mare am dat ordin trimbișului să sufie »ajutor«. Ajutor însă nu ni-a sosit. Am sosit la locul unde avant-garda începuse atacul cu o bandă de tauragi. Imediat am poruncit să se tragă foc repede, mai cu seamă că eram înarmați cu arme-mașini și aveam și două tunuri dela o baterie călătorească. Am pus-și așa asupra dușmanului vre-o jumătate de oră, când am văzut ca singur eu și bravul meu camarad am mai ramas pe câmpul de onoare. Banda a suferit pierderi enorme. Tunurile ne-au fost luate. Despre aceasta am încunoștințat pe căpitanul din Dakar Manchin, care a luat măsurile de lipsă pentru pedepsirea vinovaților.

— Va fi trimis în Mauritania pentru întărirea picheturilor militare un detașament de vânători din legiunea străină.

— Insemnătatea unei vizite. *Viena.* — Cercurile politice de aici atribuie o mare însemnătate politică vizitei la Sinaia a celor trei spre zece ofițeri austro-ungari, de sub conducerea generalului de stat major, Conrad, punând o în legătură cu evenimentele cari se vor desfășura după întrevăderea dela Reval.

*

Locuitorii insulei Filipini nemulțumiți cu domnia americanilor. — În orașul Manila s'a înființat în timpul din urmă o societate secretă, care a adresat indigenilor o proclamație, provocându-i să se recoalte în contra domniei americanilor. În proclamație se zice, că americanii nu au venit în țară ca eliberatori, ci ca niște țărani și hoți.

Se vorbește că această societate a plănuțit e nouă »vecernie siciliană«.

*

Expediție engleză la polul sud. Cea mai nouă expediție la polul sud a plecat acum doi ani pe vaporul »Nimrod« sub conducerea locotentului Schackleton. Planul călătoriei însă s'a zădărnicit, deoarece Schackleton nu a putut ajunge țara »King Edward VII« descoperită la 1901, fiind constrâns a trebuit să poposească iarna pe partea de vis-a-vis a ghecerului Ross la o depărtare de 900 kilometrii de »King Edward VII. Land«. Englezii așteaptă cu mare nerăbdare reîntoarcerea lui Schackleton, care va avea loc probabil în anul 1909.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 27 Iunie n. 1908.

— Vizitațiune canonică va face P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp în Siria, la St. Petru. Știrea a produs mare însuflețire, deoarece a trecut decenți, de când în Siria n'a mai fost episcop. Știrea se și prepară să facă înaltului prelat o primire impunătoare.

— Doamna și dl Bârsan, iubiiții noștri artiști dramatici cari prin reprezentațiile lor frumoase și-au câștigat neperitoare merite pentru teatrul românesc, au fost angajați pentru toamnă la Teatrul Național din București. Înainte de a-și începe activitatea la București, domnul și doamna Bârsan vor face un nou turneu în țara noastră.

Li așteptăm cu dragoste și brațele deschise.

— Ne pare bine că atât în articolul de fond citit și prin condelul dlui V. Lucaciu junior, rig. în drept, confrății dela »Lupta« ne asigură că dl Mărcuș este bun român.

Ca să și poată înclina talentul întru desfășurarea solitească a românilor, în limba românească, alături de »Lupta«, cerem și noi ca Fondul de teatru să-l ajute a merge la București și în strălămate. Vom scrie cu drag putând să-l ascultăm ca pe un artist desăvârșit.

În ce privește învinuirile cu cortejările pentru »un liberal«, »illo tempore«, regretăm că »Lupta« vine cu chestii asupra cărora noi am dat lămuriri pe acea vreme, înainte de proclamarea activității. În nici un caz n'am aprobat că acel »frunțuș« a arborat steag unguresc pentru contracandidatul partidului național și directorul ziarului nostru a luptat atunci din reputeri la fața locului și a contribuit pe d'oparte la salvarea cinstel steagului românesc, pe de altă parte la provocarea balotajului și trântirea definitivă a candidatului pentru care acel frunțuș român arborase steag. Tot »Tribuna« a ostândit atunci aspru de tot purtarea tuturor frunțușilor din acea comună mare (Nădlac) cari se angajaseră pentru candidat liberal.

Dar să admitem că s'a greșit în trecut: scuză asta vre-o greșală din prezent?

Ș'apoi noi am discutat despre o mentalitate, despre o direcție. Regretăm că ni-se răspunde cași când am fi făcut personalități.

— Cu ce fel de comerț se poate mândri Ungaria? Americanul Moreyro, președintele asociațiunii filantropice din Buenos-Aires a trimis de curând polițiel din Budapesta o scrisoare, în care atrage din nou atențiunea asupra celui mai rușinos și cel mai extins ram al exportului ungar, comerțul de fete. Agenții pătătoși ai acestui comerț de oroare furnică prin țară și cu ingenioase șiretlicuri momesc fetele sărace și le duc în străinătate rispindu-le farmecile prin lăpăzările orașelor mari.

O foarte maghiară consacrand mai multe coloane de abiciuire a acestui comerț trist, vizează guvernul să ia măsuri radicale pentru paralizarea lui.

Ca să ne putem face ideile despre *materialul* acestui negoț în floare, ziarul cu pricina scrie:

»În toată lumea cultă e răspândită părerea, că Ungaria și îndosebi Budapesta, e târgul de frunte al negoțului de fete internațional. Durere aceasta nu-i calomnie, ci realitate. Poftiți și mergeți ori unde în străinătatea exotică, în sălășurile pătătorului pretutindeni veți auzi cântecul maghiar. În chipul acesta devin internaționale cântecele maghiare, cântate deopotrivă de glasurile răgușite de beaură, la Belgrad, Sofia, București, Constantinopole, Moscva, în porturile italiene și mai cu seamă în America de Sud, unde *hungarele* — așa se numesc fetele maghiare contrabandate în lumea nouă — învață pe prăsitorii de vite spanioli și pe întârziții urmași ai seminței Inca (în Peru — Red.) să știe, și ei, că de ce »plânge copila pe malul Balatonului«. (»Șir a kis láty a Balaton partján« — cântec popular maghiar. Red.)

— Cununie. Dr. Nicolae Brinzea, cand. de preoție și dsoara Emilia Nicoară își vor serba cununia luni în 30 Iunie n. în biserica gr. cat. din Vulcan. Felicitări!

— Aniversarea luptei dela Custozza a fost serbată și în anul acesta de către ofițeri și soldații regimentului de infanterie 50 în mod înălțător. Ieri dimineață s'a ținut un serviciu solemn divin, iar după amiază soldații regimentului 50 au aranjat o frumoasă petrecere în curtea căzărniței negre. Mai mulți soldați români, sub conducerea harnicului sergent Ivan, au executat în costume naționale câteva jocuri voluicești. (»Gazeta.«)

— Aviz! Stipendiștii fundațiunilor diecezei Aradului sunt provocați prin aceasta a-și subșterne aici, până cel mult la 18/31 Iulie a. c., testimoniile în original, ori în copii legalizate prin oficiul protopopesc concernent, despre rezultatul studiului în anul școlar 1907/8.

Tot atunci să arate fiecare stipendist, că din care fundațiune a fost împărțit de stipendiu?

Se atrage atențiunea tuturor stipendiștilor, că nesubșternerea testimoniului la vreme, se va socoti ca renunțare la stipendiu sau ca padecă de a se mai putea susține stipendiul, — drept ce stipendiul în atare caz va fi conziderat ca sistat. Arad, la 6/19 Iunie 1908. *Consistorul gr.-ort. român din Arad.*

— Congresul studenților slavi. Alături s'a început la Praga ședințele congresului studenților slavi la care toate societățile studențești slave au trimis delegați. La congres sunt reprezentate următoarele societăți studențești; cea din St. Petersburg prin cinci, cea din Moscva prin trei, cea din Ucraina prin 12; societățile studențești boeme din Viena prin cinci, 15 poloni, trei ruși mici, mai mulți sloveni, sârbi, croați, slovaci, bulgari precum și delegații sârbi din Praga. Joi a fost la ordinea zilei alegerea

președintelui, cetirea statutelor și rapoartele diferitelor societăți. Vineri chestia școalelor medii, Sâmbătă cea a universităților, Duminică alianța societăților slave. Luni tot aceleași obiecte și Marți cetirea rezoluțiilor precum și închiderea congresului.

— Splonagiu. Trei torpiloare italiene au fost deținute în portul dela Zara. În port s'a constatat că aceste torpiloare — sub flamură americană și germană — sunt italiene. Flota austro-ungară le-a luat și le-a dus la Pola. Nu se știe că ce se va întâmpla cu ele, deoarece admiralitatea nu voește să comunice nimic despre aceasta. Torpiloare austro-ungare, circulează de câteva zile de lungul litoralului Dalmației.

— Dela examenele de calificățiune învățătorescă. Examenele de calificățiune învățătorescă dela institutul nostru pedagogic, au decurs în perfectă ordine, cum am spus dejă. Rezultatul încă este bucurător, anume din 35 candidații se declară de calificați: Ioan Bota, Ioan Butcă, Ștefan Costa, Ioan Florea, Ștefan Fofly, Victor Giurgiu, Petru Hăreș, Petru Mara, Igătie Raica, Petru Roșu, Victor E. Sabo, Ecăt. Dascăl, Nicolae Hanza, Marian Popoviciu, Teodor Stolanovici, George Lazar, Ioan Crăciunescu, Teodor Laza, Petru Toma, Vasille Caba, Ioan Dancea, Iustin Iancu, Ștefan Ponta, Aurel Balcu. Mai departe 9 candidați au fost avizați pe Decembrie la examen corector din una ori două studii, iar doi, avizați la repetiția întregului examen peste un an, adică în Iunie 1909.

— Un aeroplan românesc. »Voința Națională« din București publică sub acest titlu un articol în care vorbește, cu multă căldură, despre o mașină sburătoare inventată de dl Teodor Dobrescu, inginer în serviciu la direcția centrală a podurilor și șoselelor.

După câte spune »Voința«, acest aparat e superior tuturor aeroplanelor strălne, inventate până acum.

Dl Dobrescu lucrează la invenția dsale de acum patru ani, dar lucrările îi sunt stânjenite din pricina lipsurilor materiale. Ar fi nimerit ca ministerul de războiu din România să încurajeze această încercare, făcând cel puțin față cheltuielilor de construcțiune — deocamdată.

— Intrunire agricolă în Cârpeniș. La învătarea frunțușilor noștri din Cârpeniș (cercul Mercurei) hotărîre am luat să ținem în această comună, Duminică la 5 Iulie n. c. o *intrunire agricolă*, la care se va vorbi despre nutrirea vitelor peste tot și în deosebi în timp de secetă; despre noua cultură a viilor; despre tractarea vinului; despre cultura alunelor și despre însemnătatea și foloasele tovarășilor peste tot și a însoțirilor de credit sătești sistem Raiffesen în deosebi.

Invităm pe toți membrii și iubitorii de înaintare și poporul nostru la această lucrare folositoare. Sibiu, 25 Iunie n. 1908. Comitetul central al reuniunii române de agricultură din comit. Sibiu. *Pantaleon Lucașu*, prezidant. *Victor Tordăștanu*, secretar.

— La fondul »Victor și Eugenia Tordăștanu pentru înzestrarea fetelor sărace« au mai dăruit: Nicolae Dorca, paroh (Loamniș) și soția sa Maria, în amintirea fiicei lor reparate Maria Aurica 1 cor., dna Ema Bázyal, în amintirea soțului său răposat Ludovic Bázyal, mîcelar 5 cor., Alexandru Bella, vice-comite (Făgăraș) 2 cor. 50 bani; Petru Drăgolu, cursor conist., în amintirea tatălui său reposit Petru Drăgoiu sen. fost econom în Șelimbăr, 1 cor.

— Opera nouă a lui Richard Strauss. Richard Strauss a dat colaboratorului ziarului francez »Monde artiste«, lămuriri asupra noiei sale opere »Elektra«.

Strauss a declarat că nu va termina partitura până la sfârșitul lui Septembrie. Întâia reprezentație nu va avea loc la Berlin, ci în opera Curții din Dresda, iar a doua la opera din München.

În amândouă orașele, Strauss va asista în persoană la studierea noilor sale opere și va dirija personal la întâia reprezentare.

Strauss a încredințat directorilor Messenger și Broussan să se va duce la probele dela marea operă din Paris, unde opera va fi reprezentată în 1909.

Noua operă a lui Richard Strauss are numai un act și cuprinde nouă tablouri.

Compozitorul s'a ținut întocmai, cu puține prescurtări, de originalul lui Hofmannsthal.

»Elektra« ține tot așa de lung ca și »Salome«. Cuprinde patru roluri mari: Elektra, soprana; Oreste, bariton, și Agistens, tenor.

— **Catastrofa vaporului »Larache«.** Am scris în numărul nostru de ieri despre catastrofa vaporului »Larache« care ciocnindu-se de o stâncă în câte-va minute s'a cufundat cu tot ce avea pe el. Iată ce povestește despre catastrofa singurul măstroz care a scăpat: Vaporul a fost al societății de navigație din Cadix. În Cadix vaporul a debarcat mai mulți pasageri cari veniau din Argentina. De aici s'a pregătit a merge spre Vigo și Muron unde d'asemeni avea să debarce vreo 50 de pasageri. Marea era mult agitată. Vaporul »Larache« a încorjurat o stâncă la care de altcum mai multe vase au suferit naufragiu, dar într'aceasta s'a lovit de niște stânci necunoscute până acum. Bărcile de salvare au fost aruncate de valuri, cât colesa. S'a produs a panică îngrozitoare între pasageri. În câteva minute între vaporul era sub apă astfel că numai catargurile se mai vedeau. Din porturile din apropiere au sosit bărci de salvare, dar încercarea aceasta a costat viața mai multor marinari. Vaporul »Larache« în decurs de 8 minute dela ciocnire nu mai era. Numărul victimelor nu s'a știu.

Conform unei telegrame mai nouă numărul victimelor este de 23 între cari și căpitanul vaporului

Știrile mai nouă vorbesc numai de 38 de victime dintre cei 81 de pasageri căși erau pe vapor.

— **Principesa Amalia de Fürstenberg** care fugise dela părinți acum o lună cu fostul locotenent Kocián, s'a întors la părinți. Kocián se află la părinți în Pilsen. Nunta — deoarece familia și a dat izvoarea pentru împiedecarea unui scandal — va avea loc între 28 Iunie și 5 Iulie.

— **Cele mai bune 40 de cărți din lume.** Noua revistă italo franceză »Revue Coenobium« a deschis acum câteva luni o anchetă foarte interesantă. A trimis un număr de artiști și învățați în majoritate francezi și italieni o circulară pe care aveau să fie însemnate scrierile cari, după părerea acelor artiști și literați, ar fi cele mai însemnate, din lume.

Deună-zi a fost publicat rezultatul acestei anchete. Ea cuprinde peste 800 de scriitori și cam 8000 de scrieri.

Cele mai bune patru-zece de cărți erau socotite acelea cari vor obține cele mai multe voturi; majoritatea învățaților franco-italieni a dat scara următoare de apreciere: în rândul întâiu, Dante cu 64 voturi; apoi Shakespeare cu 62 și Biblia cu 61. Plato a avut 48, Goethe 47 și Marcus Aureliu 42 de voturi.

Urmează Victor Hugo, Homer, Cervantes, Pascal; locul al zecelea îl ocupă Spinoza, iar al unspre-zecelea Kant.

Schopenhauer, cu 29 voturi, stă între Tolstol și Renan; Nietzsche, cu 23 voturi, între sf. Augustin și Molière; Helme urmează după Spencer, iar acesta e înaintea lui Rousseau. Schiller e după Musset, care are 18 voturi, iar Musset e înainte de Aristotel și Ibsen, cari au primit 17 și 16 voturi.

— **Cum se cunoaște cancerul de pe sânge.** O ghindura (pancreasul) aflătoare în cășutul stomahului varsă în sânge substanțe cari mistuie carnea, albumina ouălor, etc.

Aceste substanțe (fermente) ar topi toată albumina din organe dacă n'ar fi alte substanțe în sânge cari să le oprească. La cel mai mulți din bolnavii de rac se află în sânge o câțime prea

mare de substanțe de acestea opritoare. Tot așa e la bolnavii de un fel de diaree din țările calde și unele boli ale sângelui. Aceste cercetări le-a făcut prof. dr. B'eger și asistentul lui, dr. Trebing de Berlin.

— **Matzky Károly**, cofetar în Arad, recomandă pentru sezonul carnavalului cele mai fine prăjituri de thee și bomboane. Fabricație proprie.

Mișcarea culturală.

— **Din Oravița** valorosul fruntaș de acolo și proprietarul ziarului »Progresul« dl. Gheorghe Jianu ne cere o rectificare în chestia serbărilor oravițene; l-o dăm cu plăcere cu atât mai mare, cu cât suntem conștienți de înafățirea oravițenilor pentru cauză. Noi n'am zis decât că publicul care a s'bsentat dela concert din cauza ploii de altădată să nu se lase împiedecat de o ploie. Dăm mai jos, la dorința amicului nostru, raportul »Progresului«:

Festivalul Porumbescu, serbat aici în Oravița Duminică la 21. c. n., a fost demn de memoria duiosului nostru cântăreț. La parastasul, oficiat în biserica românească din Oravița montană, au participat atât intelectuali cât și toate trei corurile românești din localitate. Vorbirea părintelui Aurel Iana, din Măldan, a fost pătrunzătoare. Responsurile le-au cântat, frumos, elevii școlii primare. Seară, la concertul, așezat din bună vreme, deși multă lume n'a putut participa din cauza ploii torrențiale, stăt corurile cât și d'șoarele M. Dragoescu, D. Traiță și violonistul Carol Kanz, au cântat, cu evlavie, tot compoziții d'ale măestrului comemorat. După terminarea programului — splendid, doctorul M. Cropsianu, președintele corului românesc din Oravița mont., condus cu atâta dibăcie de conservatorul I. Lang, a citit o telegramă a prietenului cântăreț românesc Ion Micu Roșu, cu care s'a și încheiat, pela miezul nopții, acest festival, a cărui reușită se datrește înțelepciunii și destoiniciei arangeatorilor acestei festivalități.

— **Reunirea română de gimn. și cântări din Brașov** aranjează Marți în 17/30 l. c. din incidentul aniversării a 25 a dela moartea regretatului compozitor național Ciprian Porumbescu un concert cu următorul program:

1. I. C. Porumbescu: Imn funebru (»Adusu-mi-am aminte...«)
2. »Cuvânt comemorativ«, rostlit de dl profesor Andreiu Bărsăneanu.
3. G. Dima: Două cântări funebrale: a) »Ce e viața noastră?« b) »Cu adevărat deșertăciune sunt toate«.
4. E. Mendelssohn Bartholdy: Trei cântece populare: a) »Cu mine fugi«, b) »O brum'a dat«, c) »Pe-al lor mormânt«.
5. A. Bena: a) »Sfânt este Domnul Savaot«, b) »Agnus dei«.
6. a) F. Mendelssohn Bartholdy: »Lauda primăverii«, b) G. Dima: »La mijloci de codru desc«.
7. C. Porumbescu: a) Serenadă; b) Trei colorii.

Academia Română.

B) Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

21. Premiul Năsturel, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1911, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Sindicatul culcușurilor de petrol din Moldova. — (Deciz. 27 Martie 1906).

Autorul va face un studiu complet și amănunțit al culcușurilor de petrol.

Acest studiu va cuprinde două părți:

1. Va face un studiu geologic, stratigrafic și tectonic al culcușului sau culcușurilor de petrol.

2. Va face studiul chimic al petrolului, arătând substanțele și proporțiunile în cari ele se află în aceste petroluri.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1910.

22. Premiul Anastasie Fătu, de 3.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1911, celei mai bune lucrări scrise în limba română și cuprinzând:

Harta geologică amănunțită a unuiu din județele: Suceava, Tulcea sau Mehedinți. — (Deciz. 27 Martie 1906).

Autorii vor face harta amănunțită a unuiu din județele sus arătate; vor arăta în colorii convenționale marile diviziuni și subdiviziuni geologice ale județului.

Harta va fi însoțită de un memoriu explicativ în care se vor arăta fosilele pe cari s'au bazat autorii pentru a determina diviziunile și subdiviziunile geologice; vor arăta rocile minerale utile și izvoarele minerale ce au întâlnit. Acest memoriu va fi însoțit de o schiță tectonică pe scară redusă.

Memoriul va fi însoțit de rocile și mineralele ce au găsit și mai cu seamă de fosilele pe cari s'au bazat ca să facă diviziunile și subdiviziunile geologice, de cari vorbese și pe cari le va reprezenta la hartă.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1910. (Va urma).

Concert, petreceri.

— Tinerimea teologică din Sălagiu invită la petrecerea cu dans, ce va aranja la 12 Iulie st. a. 1908 în Jibou, otelul Wesselény. Comitetul aranjator. Venitul curat e destinat în favorul bisericicii gr. cat. din loc.

BIBLIOGRAFIE.

Pomenic pentru pomenirea villoșilor și morților, la liturgii și parastase legat în pânză 50 fil., în hârtie 30 fil. Se află de vânzare la »Tipografia diecezană« și la »Tribuna« în Arad.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budaperta, 27 Iunie 1908

1 SCHEEREA în 1 ORĂ:

Orăș pe Oct. 1908 (100 kg.)	22.58—22.60
Bucură pe Oct.	18.62—18.64
Ovăs pe Oct.	16.42—16.44
Orăș pe Iulie 1908	13.90—13.92

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul

Orău

De Tisa	—	—	—	24 K.	50—26 K.	10
Din comitatul Albei	—	—	—	24	» 20—25	» 80
De Pesta	—	—	—	24	» 30—25	» 90
Bănățenesc	—	—	—	24	» 40—25	» 60
De Bacica	—	—	—	25	» ——28	» 10
Săcară	—	—	—	20	» 50—20	» 80
Orzul de nutreț, cvalit. I.	14	»	10—14	»	30	
» de cvalitatea II.	13	»	70—14	»	10	
Ovăs de	I.	16	»	60—16	»	80
» »	II.	16	»	—16	»	40
Cucuruz vechiu	—	—	—	—	—	—
» nou	—	—	—	14	» 10—14	» 30

Redactor responsabil provizor Sever Bocu. Editor proprietar George Nichiu.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cedit aceste anunțuri.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA

1907. 9 Iunie.	ACTIV	1908. 31 Maiu. 7 Iunie.
113209947	79614947 Reserva metalică Aur . . . 90347264	128524961 128201264
1565362	33595000 " Trate Aur . . . 37854000	1894318 1809427
91592082	Argint și diverse monete	73319873 66802725
9546500	Portofoliu Român și Străin	25473440 25170049
20408755	*) Impr. contra ef. publice . . . 7789000	11999699 11999699
11999840	" " " " in cont curent 17381049	15550233 15550233
15871054	Fonduri publice	3230621 3230621
3259121	Efectele fondului de rezervă	5947930 5948032
5876594	" " " amortizarea imob. și material	690117 690449
640324	Imobili	753011 762020
805540	Mobilier și Mașini de Imprimerie	105350579 105424254
103571737	Cheltueli de Administrațiune	2424038 4839662
—	Depozite libere	25977345 25741755
3481982	" " & provizoriu	401136165 396170190
23446922	Compturi curinți	12000000 12000000
405275760	Copmturi de valori	24850121 24850121
	PASIV	3664810 3664810
12000000	Capital	253731800 248625170
22971453	Fond de rezervă	—
3404192	Fondul amortisării imobilelor și material	1538855 1605835
261768770	Bilete de Bancă în circulațiune	105350579 105424254
—	Profituri și pierderi	—
1559608	Dobânzi și beneficii diverse	—
103571737	Depozite de retras	—
—	" " " & provizoriu	—
—	Compturi curinți	401136165 396170190
405275760		

Scomptul 5%. *) Dobânda 5 1/2%

CONVOCARE.

Avem onoare a Vă pofti, să luați parte la **adunarea generală de constituire** a băncii de sub înființare «Codrul» institut de credit și economii, care se va ține la 12 Iulie st. n. 1908 (în ziua de Sf. Petru și Pavel) d. m. la orele 2 în Buteni, localul ospătăriei «Coroana».

OBIECTE:

1. Decretarea înființării a institutului.
2. Staverirea statutelor.
3. Insinuarea denumirii direcțiunii și alegerea comitetului de supraveghiere.
4. Eventuale propuneri.

Totodată rugăm pe toți On. Domni cari încă n'au achitat rata a II-a de 20%, să binevoiască a trimite nesmintit înainte de adunarea generală la adresa m. fondator Ioan Cosma, paroh în Buteni (Buttyin).

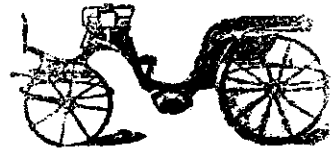
Buteni, la 20 Iunie 1908.

Din încredințarea fondatorilor:

Tralan I. Magier m. p. Dr. Aurel Grozda m. p.
Dr. George Popa m. p.

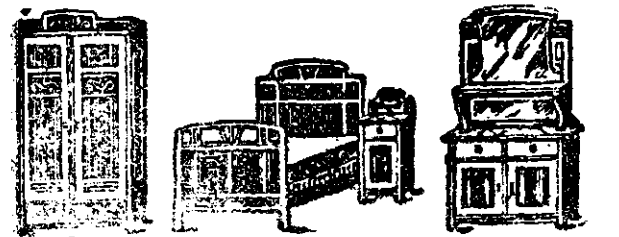
Kovács István urmașul lui FARKAS J.

fabricant de trăsuri.
Temesvár Józsefváros, Fröbel utza 58
(casa proprie).
Fondat în 1866. Mare depozit. Fondat în 1866.

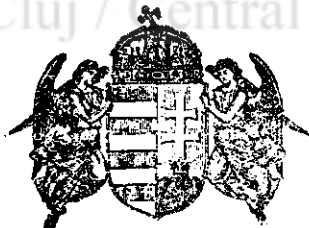

Are trăsuri noi și reparate.
Primește reparaturi, lucrări de faur de lemnar și de lăcuit.

Avem onoare a aduce la cunoștință on. public că ne-am lărgit atelierul propriu de tapiserie, măsur, strungărie și de mobile, unde putem satisface și gusturile cele mai delicate. Prețurile noastre sunt foarte solide. Lucrul nostru solid și serviciul prompt a fost recunoscut din mai multe părți. Funcționarilor de stat și oficerilor le facem prețuri pe favor.

Pelleyné și Schmidt.
Oradea-mare, strada Teleky nr. 24

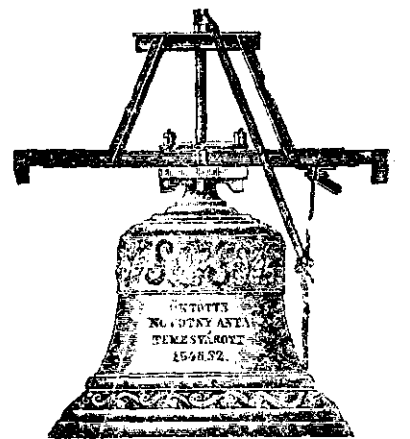

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alui ANTONIU NOVOTNY TIMIȘOARA - FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate **CLOPOTELE GĂURITE** de dânsul în-te cu deosebire ventate și premiate în mai multe rânduri, eari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toate de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

EISELE JANOS, Arad.

Depozit de articole de Norinberg, articole de podoabă, modă de bărbați.

== PENTRU SEZONUL DE PRIMĂVARĂ, PREȚURILE CELE MAI IEFTINE. ==

Au sosit cordoane de femei, copii și fete, moda cea mai nouă, pălării pentru bărbați și copii, albituri, cravate, manjete, gulere, asortiment bogat.

Mince (lopde), jucării de copii, ouă de Paști, stropitori de calitatea cea mai bună, prețuri ieftine. Probați numai odată și vă veți convinge.

Gramofioanele cele mai bune și plăci se pot cumpăra cu scăzământ la prețuri.

== O cumpărare de probă va convinge pe orișicine despre asta. ==

Rog binevoitoarea atenție:

Eisele János.

„LA PAPAGALUL VERDE“ vis-à-vis cu statua sf. treim.

Magazin de mașini de cusut, biciclete și mașini de vorbit.

LADÁNYI IZSÓ Temesvár

Belváros, Zápolya-u. edificiul seminarului rom. catolic.
Telefon 577. Telefon 577.

O mulțime de scrisori de recunoștință. Marfa cea mai bună. Prețuri de mărfa. Plătire în rate fără ridicare de prețuri.

Mașini de cusut Singer veritabile, cu luntriță în formă de roată, mașini de cusut Central-Bolin. Mașini de cusut pentru pantofari cu brațul în stânga. Mașini de cusut Cylindrice (cu capde colibrului).

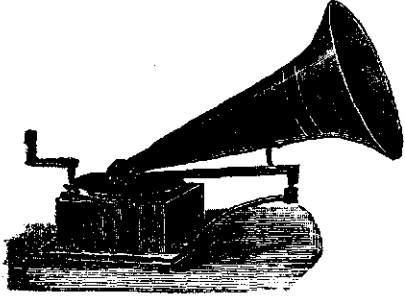
Cele mai bune biciclete și părți constituante.

Fonografe cu 7 coroane.

Gramofoane dela 18 cor. în sus.

Plăci veritabile „angyal” și „favorit”, plăci cu două fețe mare asortiment, cântece maghiare, germane, românești și sârbești. Inregistrări dela Svachin, Caruso, Melbor, Scotti, Slezak, Kurz, Hegedüs, Gődör, Gyárfás etc. Corfescu, Ionescu, Ștefănescu.

Suluri de fonograf «Columbia» à 1.30 cor.

FRĂȚII BURZA

ARAD, Boros-Béni tér.

recomandă depositul lor cel bogat, prăgini de fer, plăci de fer, osii de fer, instrumente de fer, sobe de fer turnat, mașini de gătit, sârme și cuie de sârmă, lanțuri, săpi, arșeu, furci de oțel și tot felul de vase de bucatărie de fer

o ——— turnat și smălțuite. ——— o

Mare depozit de stropitoare sistem „Wermorel”.

— Mare depozit de revolvere —
cu repetiție, arme și recvizite de
o o o împușcat. o o o

— Deposit de mașini agricole. —

așa d. e. pluguri de oțel sistem Sack, mașini de sămănaș, grape, tăietoare de pae și napi, cântare. Mare magazin.

Cea mai bună calitate în plăci de catran (păcură), și asfalt pentru acoperit casele.

Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

Telefon Nr. 604.

Telefon Nr. 604.

Firmă românească.

HAMMERZS. és TÁRSA

măiestru de articole electrice și fabricant de balanțe (cântare).

ARAD, Piața Boros-Béni, Nr. 1. (în casa dlui Dr. Sever Ispravnic).

Mare atelier de reparaturi speciale. Mare magazin stabil în biciclete fabricații engleze, americane și germane. Singurul vânzător al mașinii de cusut celebre „VICTORIA”, „OPPEL”, „SINGER” și „MINERVA” cu suneica în formă de roată. Magazin de balanțe decimale și de bucatărie.

Mare asortiment în părți de mașini de cusut, articole de montate biciclete și articole de electricitate.

Tot felul de reparațiuni în bransa aceasta pe lângă prețuri moderate și garanție.

LENGYEL KÁLMÁN

.. FABRICANT DE INSTRUMENTE MUZICALE ..
IN CLUJ EGYETEM-U. NR. 1.

ATELIER SPECIAL DE INSTRUMENTE CU COARDE.

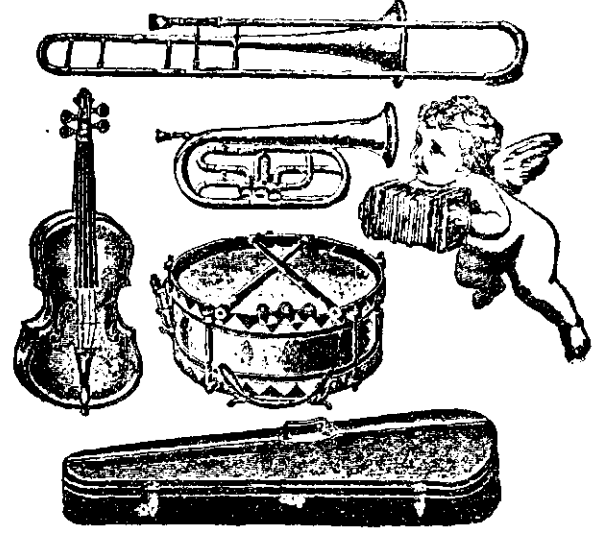
Violinele vechi de măiestrii și fabricațiile propriie, precum și violini celuri și gurdune, instrumente cu coarde, franțuzești, veritabile italienești, germane și Weicholt, teuri de violine frumoase de calitate mai fină și mai simplă, ținător de note și mare depozit de fermitate părți de instrumente muzicale

Pe baza studiilor câștigate aici și în străinătate se angajază să facă reparaturile cele mai complicate și le săvârșește cu multă dexteritate.

Atrag atenție care dă vioarel un ten moale, despre dovedirea aceasta servesc neumaratele scrisori de recunoștință.

Comandele în mare sau mic se expediază imediat.

Pe cei interesați îi primește cu plăcere în Kolozsvar (Cluj) în prăvălia din str. Egyetem nr. 1., precum și în atelierul din curte.

on. public muzical surdlena din Cluj, pe care dacă o așezi în vioare și cel mai slab instrument dă tonuri curate pline și puternice, mai departe lac de vioară fabricație proprie,

Grosz Nagy Ferencz,

farma- cist. :: Debreczen :: farmacia ::
Arany egyszaru.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Véőjegy.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ
dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

.. . . MEDICAMENT
PENTRU VOPSIREA PARULUI

în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.